

Posudek bakalářské diplomové práce

Autor: Veronika Galačová

Titul: Problematika překladu japonských onomatopoických a mimetických výrazů do češtiny
On translating Japanese onomatopoeic and mimetic expressions into Czech

Oponent: Mgr. Tereza Nakaya

Hodnotící kritéria:	Známka:
Stanovení cílů práce a jejich dosažení	C
Diplomantka v úvodu práce explicitně nestanovuje, co je cílem její práce, avšak uvádí: „V této diplomové práci se pokusím odpovědět na otázku, jak se s překladem onomatopoických a mimetických výrazů vypořádávají překladatelé beletrie z japonštiny do češtiny“ (s. 8), což lze svým způsobem za cíl práce považovat. Stanovený cíl zní ambiciózně, avšak zejména vzhledem k rozsahu korpusu i užití metodologii (viz níže) nelze její odpověď na otázku, kterou si stanovila, považovat za zcela uspokojivou. Prospělo by formulovat cíl práce úžeji s ohledem na rozsah a zaměření provedené analýzy.	
Struktura, metodologie a argumentace	C
Práce je členěna přehledně a logicky, sestává z úvodu, čtyř kapitol a závěru. V úvodu postrádám jasné formulování cíle a třetí odstavec považuji (i vzhledem k odstavci následujícímu) za zbytečný. V závěru práce shledávám poněkud problematickým a nerelevantním (nicneřikajícím) srovnávání výsledků vlastního zkoumání s výsledky jiných výzkumů, a to vzhledem k odlišným jazykovým prostředím, charakterově i rozsahově odlišným korpusům. Hlavní text práce je rozčleněn do čtyř kapitol. Nejprve je představen zvukově symbolický systém japonštiny, následně jsou uvedeny podobné výzkumy na dané téma, následuje představení metodologie a konečně představení výsledků vlastního bádání. Diplomantka si pro analýzu a zkoumání překladatelských strategií převodu japonských onomatopoických a mimetických slov do češtiny zvolila jeden z nejobtížnějších typů textu pro překlad, to jest text umělecký. Konkrétně se jedná o český překlad Kuchyně od Banana	

Jošimoto, románu Sněhová země od Jasunariho Kawabaty, románu Ohně na planinách od Šóheie Óoky, románu Sanširó od Sósekiho Nacumeho a románu Konec světa & Hard-boiled Wonderland od Harukiho Murakamiho. Svůj výběr odůvodňuje v 3. kapitole, nicméně u některých kritérií jejího výběru není jasné, s jakým záměrem je zvolila, ani jak s nimi dále pracovala. Není ani zřejmé, proč se diplomantka rozhodla excerptovat z každého románu pouze prvních 55 zvukově symbolických výrazů.

S ohledem na otázku, kterou si diplomantka formulovala v úvodu práce (viz výše), považuji v teoreticko-metodologické části práci za poněkud problematické opomenutí translátologického přístupu obecně i se zaměřením na zkoumané téma.

Autorka v úvodu práce avizuje (s. 8), že při porovnávání bude „na jednotlivé způsoby překladů nahlíženo pouze z hlediska gramatiky a syntaxe, a nikoliv z hlediska zvukového symbolismu a ikonicity.“ Domnívám se, že bez uvážení sémantických a pragmatických hledisek nelze překlad posuzovat. Takto založené srovnání se nejeví příliš smysluplně. Uvažovat takto izolovaně o překladu dílčích (řekněme kulturně specifických) výrazů – navíc na úrovni textu uměleckého – je zavádějící a přináší těžko využitelné výsledky.

Za poněkud problematický považuji také způsob uvádění příkladů – konkrétně se jedná o délku citovaných pasáží z originálu i jim „odpovídající“ části z překladu. Citované příklady mnohdy zůstávají v nesouladu s jejich citovaným českým překladem, což vede k situaci, že v nich není možné vysledovat řečené. I z toho důvodu by bylo vhodné do práce formou přílohy zařadit vlastní analyzovaný korpus, s jehož vytvářením autorka čtenáře (místy až zbytečně) detailně seznamuje v kapitole 3 (s. 29–30).

Jazyk, stylistika	B
--------------------------	----------

Práce je napsána srozumitelně a čtivě. Nicméně obsahuje chyby v interpunkci (např. s. 10, 12, 29, 37), překlady (např. s. 16, 41, 44), gramatické chyby (např. s. 25, 41). Autorka chybí také ve jménu japonského autora Óoky, kdy chybně uvádí „Šóheie Óky“ (s. 29).

Skloňování japonských jmen, které autorka v práci užívá, je nejednotné ve skloňování jména osobního (s. 29 – „*Nobi Šóheie Óky*“, ale *Jukiguni Jasunari Kawabaty*). K uplatněnému (nejednotnému) způsobu skloňování japonských vlastních jmen není nic avizováno ani v edičním poznámce, kde by bylo mimo jiné vhodné zmínit i to, že ženská příjmení nejsou v práci přechylována.

Formální náležitosti, odborná literatura, bibliografický aparát	B
--	----------

Po formální stránce je předložená bakalářská práce zpracována pečlivě. Počet a charakter titulů použité literatury je vcelku uspokojivý, avšak postrádám sekundární literaturu z oblasti translátologie (viz výše). Tituly by v seznamu literatury bylo vhodné rozdělit na literaturu primární (či prameny) a literaturu sekundární. Vzhledem k charakteru práce (viz výše) by bylo žádoucí přiložit k práci jako přílohu analyzovaná data (vlastní korpus).

Navrhované celkové hodnocení	C
-------------------------------------	----------

Témata pro obhajobu, připomínky a doplňující otázky:

s. 16 – Konstatování diplomantky o tom, že vazba „... to iu (oto)“ je užívána k vyjádření určitého zvuku pomocí přirovnání, považuji za nepřesné. Ve stejném odstavci není dostatečně důsledně uveden či okomentován ani druhý příklad z Hamano (1998).

Co považujete za největší přínos své práce a v čem vás obohatila?

Domníváte se, že by se výsledky vašeho výzkumu nějak změnil, kdybyste analyzovala daná díla v celém jejich rozsahu (nejen pouze prvních 55 výrazů z každého z nich)?

s. 11 – Upřesněte své tvrzení, že termín „mimetics (mimetické výrazy)“ bývá často používán v současné japonské a korejské lingvistice“.

s. 29 – Mezi kritéria svého výběru románů pro analýzu jste mimo jiné zařadila podmínky, aby „překladaři byli muži i ženy a aby se jednalo o texty, které vznikly v relativně různých obdobích.“ Co konkrétně jste volbou uvedených kritérií výběru sledovala? Jak jste je v analýze uplatnila?

Na s. 39 uvádíte „...změna gramatické kategorie (ve většině případů z původního adverbia) je pochopitelná s ohledem na rozdíly mezi syntaktickou strukturou japonštiny a češtiny.“ Svě tvrzení objasněte a podložte příklady.

Nenapadlo vás zkoumat překladatelské strategie v tomto ohledu i opačně – tedy kdy (pro jaké české výrazy) volí japonští překladatelé české beletrie domácí (japonská) zvukově symbolická slova?

V Olomouci, 23. 8. 2016

Tereza Nakaya